घुरण: A sound.

घुरघुरायते Den. A. To utter gurgling sounds.

घुरी The nostrils, especially of a hog; घुर्घुरायितघुरीघोरं घुरेच्छूकरः K. P. 7.

घुर्घुर: 1 Guinea-worm. -2 Snorting, growling, grumbling. -रा Growling &c. (as of a dog).

घुर्घुरकः, -रिका A gurgling sound.

घुर्घुरायते Den. A. To murmur, hum, whisper.

घुर्घुरी 1 The grunting of a hog. -2 The mole-cricket.

घुलघुलारवः A sort of pigeon.

घुष् I. 1 P., 10 U. (घोषति, घोषयति-ते, घुषित, घुष्ट or घोषित) 1 To sound, make any sound or noise. -2 To cry or proclaim aloud, announce or declare publicly; स स पापादृते तासां वुध्यंत इति घुष्यतां S. 6. 22; घोषयतु मन्मथनिदेशं Gît. 10; इति घोषयतीव डिंडिमः करिणो हस्तिपकाहतः क्वणन् H. 2. 86; R. 9. 10. -3 To praise. -4 To fill with cries, make resonant. -II. 1 A. (घुषते) To be beautiful or brilliant.

घुष a. Sounding.

घुषित a. [घुष् क्त] Proclaimed, sounded, declared; also घुष्ट.

घुष्टं A cart, carriage.

घोषः [घुष्-भावे घञ्] 1 Noise, tumult, cry or sound in general; स घोषो धार्तराष्ट्राणां हृदयानि व्यदारयत् Bg. 1. 19; so रथ°, तूर्य,° शंख° &c. -2 The thundering of clouds; स्निग्धगंभीरघोषं Me. 64. -3 Proclamation. -4 Rumour, report. -5 A herdsman; हैयंगवीनमादाय घोषवृद्धानुपस्थितान् R. 1. 45. -6 A hamlet, station of cowherds; गंगायां घोषः K. P. 2; घोषादानीय Mk. 7. -7 (In gram.) The soft sound heard in the articulation of the soft consonants. -8 A Kâyastha. -9 A vowel. -10 A gnat, mosquito. -11 An epithet of Siva. -षं Bell-metal.

घोषक: [घोष स्वार्थे क] A crier, proclaimer.

घोषवत् a. Making a sound, sounding. -2 Sonant. -ती A lute.

घोषणं, -णा [घुष् भावे ल्युट्] Proclamation, declaring or speaking aloud, public announcement; व्याघातो जयघोषणादिषु बलादस्मद्बलानां कृतः Mu. 3. 26; R. 12. 72. -2 Speaking aloud, making a great noise.

घोषयित्नु 1 A crier, bard, herald. -2 A Brâhmaṇa. -3 A cuckoo. -4 A captive.

घुसृणं Saffron; यत्र स्त्रीणां मसृणघुसृणालेपनोष्णा कुचश्रीः Vikr. 18. 31.

घूकः An owl. -Comp. -अरिः a crow. -नादिनी the Ganges.

घूत्कारः Hooting; Mâl 5. 19; U. 2. 29.

घूर् 4 A. (घूर्यते) To kill, hurt.

घूर्ण् 1 A., 6 P. [घूर्णते, घूर्णति, घूर्णित] To roll about, move to and fro, whirl, turn round, shake, reel, stagger; योषितामतिमदेन जुघूर्णुर्वैभ्रमातिशयपूर्णि वर्णुषि Si. 10. 32; भयात्केचिदघूर्णिषुः Bk. 15. 32, 118; Si. 11. 18; अद्यापि तां सुरतजागरघूर्णमानां Ch. P. 5; भूपालाः कमलाविलासमदिरोन्मीलन्मदघूर्णिताः Bv. 4. 42. -*Caus.* (घूर्णयति-ते) To cause to shake, reel or roll about; नयनान्यरुणानि घूर्णयन् Ku. 4. 12; Si. 2. 16; Bh. 1. 89 (with prepositions like आ, वि the root retains the same meaning).

घूर्ण a. Shaking, moving to and fro. -र्णः Whirling, rolling. -Comp. -वायुः a whirlwind.

घूर्णनं, -ना [घूर्ण्-भावे-ल्युट्] Shaking, reeling, whirling or turning round, revolving; मौलिघूर्णनचलत् Gît. 9; घूर्णनामात्रपतनभ्रमणादर्शनादिकृत् S. D.

घूर्णिः [भावे-इन्] Rolling, revolving.

घृ I. 1 P. (घरति, घृत) To sprinkle. -II. 10 U. (घारयति-ते, घारित). To sprinkle over, wet, moisten. -III. 3 P. (जिघर्ति) 1 To sprinkle. -2 To shine. -IV. 5 U. (घृणोति, घृणुते) 1 To sprinkle. -2 To shine.

घारः [घृ-घञ्] Sprinkling, wetting.

घृत a. [घृ-क्त] 1 Sprinkled. -2 Illumined. -तं 1 Ghee, clarified butter; (सर्पिर्विलीनमाज्यं स्याद् घनीभूतं घृतं भवेत् Sây.). -2 Butter. -3 Water. -Comp. -अक्तः,-अर्चिस् m. blazing fire. -अवनिः the spot on the sacrificial post which is smeared with ghee. -आहवनः fire. -आहुतिः f. an oblation of ghee. -आह्वः 1. the Sarala tree. -2. turpentine. -उदः 'ocean of ghee' one of the seven oceans. -ओदनः, boiled rice mixed with ghee. -कुल्या a stream of ghee. -केशः 1. fire. -2. one whose locks are unctuous. -दीधितिः fire. -धारा a continuous stream of ghee. -निर्णिज् a. shining. (-m.) fire. -पदी an epithet of the goddess Ilâ. -पशुः a sacrificial victim represented by ghee. -पूरः,-वरः a kind of sweetmeat; also °पूर्वकः. -पृच् a. accompanied with ghee. -पृष्ट a. having a shining body. -प्रतीकः,-प्रवस् m., प्रसत्तः fire. -मंडः the scum of melted butter. -योनिः fire. -लेखनी a ladle for ghee.

घृतवत् a. Greasy.

घृतिन् a. Containing ghee.

घृतेली A cock-roach.

घृण् 8 P. (घृणोति, घृण्ण) To shine, burn. -II 1 A (घृणते) To seize.

घृणः 1 Heat, ardour. -2 Sunshine. -3 A Day.

घृणा [घृ-नक्] 1 Compassion, pity, tenderness; तां विलोक्य वनितावधे घृणां पत्रिणा सह मुमोच राघवः R. 11. 17; 9. 81; Ki. 15. 13. -2 Disgust, aversion, contempt; तत्याज तोषं परपुष्टघुष्टे घृणां च वर्षाकणिते वितेने N. 3. 60; 1. 20; R. 11. 65. -3 Reproach, censure. -Comp. -अर्चिः m. fire.

घृणालु a. Compassionate, merciful, tender-hearted.

घृणि a. [घृ-नेनि°गुणाभावः] 1 Displeasing. -2 Shining. -णिः 1 Heat, sunshine. -2 A ray of light. -3 The sun. -4 A wave. -n. Water. -Comp. -निधिः the sun. (f.) the Ganges.

घृणिन् a. Merciful, tender-hearted, kind; Pt. 1. 424. -2 Censorious, abusive.

घृताची a. 1 Greasy, abounding in ghee. -2 Containing water. -3 Shining. -f. 1 Night. -2 N. of Sarasvatî. -3 N. of an *apsaras*; N. 2. 109 (the following are the principal nymphs of Indra's heaven; घृताची मेनका रंभा उर्वशी च तिलोत्तमा। सुकेशी मंजुघोषाद्याः कथ्यंतेऽप्सरसो बुधैः). -Comp. -गर्भसंभवा large cardamoms.

घृष् 1 P. (घर्षति, घृष्ट) 1 To rub, strike against; अद्यापि तत्कनककुंडलघृष्टमारं Ch. P. 11; Pt. 1. 144. -2 To brush, furbish, polish. -3 To crush, grind, pound; द्रौपद्या ननु मत्स्यराजभवने घृष्टं न किं चंदनं Pt. 3. 175. -4 To compete, rival (as in संघर्ष q. v.).

घर्षः 1 Rubbing, friction. -2 Grinding.